

MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE

társadalmi és közgazdasági hetilap

A „Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület” hivatalos lapja

== Meg jelenik minden vasárnap ==

Előfétési ár:

Egyre évre 6 kor. lélekre 3 kor. egye szám 20 fillér.
Előzetési pénzek és reklamációk Hirschl N. könyvnyomdájába küldendők.

Felolós szerkesztő:

SINKOVICH ELEK

Kiadó: A Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület.

Postafiók: 100. (Egyre évre 100 fillér, egye szám 20 fillér.)
Postaengedély: 100. (Egyre évre 100 fillér, egye szám 20 fillér.)

Hírelési díj: 4 hordó. postán 100 fillér, egye szám 20 fillér.
60-65-ös hordóval 100 fillér, egye szám 20 fillér.
Nyit. és zár. 100 fillér.

Népgyűlés Muraszombtatban.

Hintettünk-e hamut mult szerdán fejünkre? Ósrégi vindisek, s lenézett prislekek — mondtuk-e egy szívvel, bünbánó lélekkel: mea culpa, mea maxima culpa!

Mert ha ezt nem tettük, ha azok maradtunk, akik eddig voltunk: e nép gyűlésünkre tán el se is menjünk.

Mit is keresne ott a kis hitű szolga, ki ura parancsát hunyáskodva várja; hisz nincs többé köztünk sem ur, sem rabszolga, mint szabad polgárok állunk a porondra. Parancsszó — az igaz — hangzik most is felénk, óh de nem felülről: lelkünk mélyéből tör az mostan kifelé. Lelkünk titkos szava, járásunk nemtője, az szól most mi hozzánk, busan kérlel bennünk: „Én fiaim, lányim fogjatok most össze, legyetek erősek e küzdelmetekben! Porszem alkot hegyet, vizeseppek a tengert, sok kéz összefogva, hegyeket megmozdit.

A szülőt szeretni legfőbb kötelesség, én fiaim, lányim szeresetek engem. Szégyenletes sorsba, elmaradva mástól, tengődtem mostanig a világ esufjára. Pirulnom kellene, de én nem pirulok, piruljanak azok, akik visszalöttek, valahányszor vágytam előrehaladni. Rosz fiaim, lányim: ne bántsatok többé, a szülőt szeretni legfőbb kötelesség! Oldjátok fel kezem, kössétek be béna megszáradt tagjaim: öltöztessetek fel ünneplő ruhába, adjátok rám mindazt, mi másokat ékit. Gyujtsatok világot sötét utaimra: a szellem világát; építsetek oltárt a tudományoknak!”

Össze mi gyűlésünk — ki hívta — kérditek? Nem egyes halandó: lelkünk titkos szava, parancsoló hangja, mely szülőt szeretni mindnyájunkat tanít. Ám vonja ki magát, ám csak álljon félre, kinek nem gyül titkon könnyű a szemébe: mikor látja anyját, szülőföldje táját elhagyottan, a nyomorban, sinlődvé sorvadni.

És álljon még félre az ördögi kaján, ki mint új Lucifer örül mások baján: ki mint kerékkötő akkor is szerepel, mikor kocsink utja a magasba megyen.

Igen a magasba! . . . Előre a boldogság utján! . . .

Mert mi emel bennünk a nyomor karjából, elfeledés és sötétség sűrű homályából? Mi tett virággzóvá, kívánatos lakká, más boldog helyeket? Ha nem a tudomány buzgó forrása, mely lelkünket Isten képére formálja.

Róma legyőzhette Athént erejével; de mint kicsi gyermek, háladatos lélek, leborult előtte tudománya, művészete miatt.

Azóta sem szünt meg a szellem varázsa, elvész a nép, mely a tudományt kizárja; szolga lesz az, az is hasznavehetetlen, kit esze, erkölése nem emel, vezérel.

Szülőföldünk, szűkebb hazánk esdve kér bennünket: Ne hagyjuk el,

TARGZA.

Párommal az erdőn.

Párommal az erdőn
Jártam kora reggel;
Utam telesszórtam
Rózsalevelekkel.

Fölöttem madárdal,
Buja fű alattam;
Boldogság virágot,
A merre haladtam.

De fordul az idő
Szomorú estére
Egyedül bolyongok,
Czélom el nem érve.

A virágos ágat
Nagy vihar lemtér;
Rózsalevelem
A szél elsöpörte

Elszálltak az álmok,
Tétovázva állok . . .
Harmatos utamra
Vissza nem találók.

Rudnyánszky Gyula.

A szomorú ember.

Lobogva égtek a nagy viaszgyertyák a ravatal körül, sárgás fénybe vonták a fiatal asszony szomorú arcát, aki nézte, egyre nézte a halottat. Elsimította a homlokán rakoncátlankodó éjfékete fűrtöket s lehajolt a halotthoz. Belenézett a megmerevült arcba, melynek kemény, dacos volt a kifejezése most is.

Ugye, nem haragszol? Ugye nem haragszol? suttogta az asszony. Te jó ember, te szegény jó ember!

Könyvei leperogtek a halott arcára s az asszony letörölte onnan a kezével. De a hidegség mely kisingárgott az élettelen testből, megdöbben, tette. Ugy érezte, hogy az a hideg belesapott a szívébe. Elrántotta a kezét s egy határozott mozdulattal elfordult a ravattól. Ki akart menni a szobából — de nem tudott. Kétségbeesett lelkiismerete visszautazta a ravatalhoz s zokogva borult a halott mellére.

Szeretni akartalak. Akartalak, de nem tudtalak. Jó voltál hozzám . . . Nagyon szerettel. Miért nem öltél meg? . . .

Az asszony zihált melléből bugta tört elő a kétségbeesett ónvád.

Szegény Elek! szegény Elek! . . .
A szegény Elek két nap előtt még boldog volt

és vidám. Imádta a feleségét, kihez forró szerelem fűzte és egy gyönyörű két szentendű apróság, a szentem Lilla. Gáspár Elek határozott, szenvedélyes férfi volt s mikor a pokol mélysége es felekére esett boldogságának megnyitkozatáról, nem tudott megalkudni a sorssal, mely gonoszul bánt vele, az élettel, mely gyalázatot hozott s elvesztése előtt minden becsét. Két nap előtt Gáspár utról jött laza s váratlanul toppant be felesége szobájába. Idegen férfi ölelé karjai között taláta az asszonyt. Az asszony, mielőtt megért volna, hogy mi történt s a fűlébe ráesette:

Ó szeretőm! . . .
Nem szeretlek. Eszembe sem jut!

De Gáspár nem bírta a vesztést. Szegény szerető! Nem is tudta elviselni. Két nap, egy mozdulata nem volt. Meghalt. S mikor kősen éjjel teljesen magához tért, levét ut a gyermekének és szíven lötte magát.

Senki nem tudott az asszony hiúságáról s az öngyilkosság okáról. Gáspár Elek halála okán a világ elfogadta az újsgábol ismert szabont; pilanatnyi elmezavarban lett öngyilkossá. Nem volt botrány, nem volt suttogás. Előzékenyebben meg nem bánt megcsalt férfi a feleségével, mint Gáspár Elek.

De annak a magányos asszonynak szívében

emeljük fel: boldogítsuk őket. Építsük fel, mi is itten a tudomány házáat; ne nyugodjunk, míg nem látunk járásunkban: polgári iskolát.

-ts.

E. K. E. gyűjtő.

Egészséges verseny fejlődött ki a hazai gyűjtőgyűlések között. Első sorban az volt a cél, hogy kiszorítsák a külföldi gyűjtőket, melyekből több millió korona értékűt fogyasztott a magyar fogyasztó közönség. Most, hogy a külföldi gyűjtőknek fogyasztása napról-napra csökken, megengedhetik maguknak azt a fényűzést, hogy versenyre keljenek egymás között és a közönség is helyesen cselekszik, ha a jobb és gazdaságosabb hazai gyűjtőket vezeti be háztartásába.

Ilyen gyűjtők a most forgalomba jött E. K. E. gyűjtők, melyek kifogástalan és izléses kiállításukkal, tartós éggé képességükkel a legkényesebb igényeket is kielégítik. Ezeket a gyűjtőket az Unió magyar általános gyűjtőgyűlése Budafokon hozta forgalomba s hogy mindenféle megrendelésnek eleget tehessen, egyszerre több fajú gyűjtőt bocsát a közönség használatába: E. K. E. biztonsági gyűjtőt, E. K. E. robogó szalaggyűjtőt, E. K. E. vírhargyút stb.

Az elnevezés az Erdélyi Kárpát-Egyesület nevének kezdőbetűi után történt, melynek kulturális játékokon céljaira az E. K. E. gyűjtők eladási árából 5 százalékot ad a hazafias cégre. Természetesen a czég gyűjtői tiszta magyar gyártmányok, melyek a budafoki gyárban készülnek, a hol csak magyar munkásokat alkalmaznak és magyar nyereszterményeket dolgoznak fel.

Felhívjuk a közönség figyelmét az új gyűjtőkre, melyek sokkal jobbabb és sokkal gazdaságosabbak, mint a most forgalomban levő többi efféle gyűjtők.

A magyar gyűjtőiparnak csak dicsegetésre válik, hogy nemcsak kitudja szorítani a külföldi gyűjtőket, de itthon versenyezni is tud egymás között.

A közönségnél természetesen a jobb gyűjtő fog győzni, a mi nem árt a többi hazai gyáraknak, mert ez csak

sarkalni fogja, hogy azok is megközelítsék jószágban kiállításban és praktikus kivitelben az E. K. E. gyűjtőket.

Helyi, vármegyei és vegyes hírek.

— **A polgári iskola ügyében** az előkészítő-bizottság f. hó 28. ára-négytelést hívott össze, s mely d. e. 10 órakor Dobrai vendéglőjében fog megtartani. Nagyon kívánatos, hogy minél számszerűbben jelenjenek meg a gyűlésen s reméljük, hogy mindazok, akik Muraszombat és vidéke kulturájának előbbrevitelét, úgy a maguk, valamint járásunk népének boldogulását szívükön viselik, meg is fognak jelenni. A számos példányban szétküldött meghívás a következőképpen hangzik — Meghívó. Athata azon színdarab meggyőződéssel, hogy vidékünk anyagi és szellemi előbbrevitele a magyarosítás betetőzése és járásunknak szívesen elmaradhatóságából való kiemelése okvetlen megköveteli, hogy Muraszombban egy polgári iskola létesítsék, elérkeztek látjuk az időt, hogy e tekintetben a már évekel ezelőtt megkezdett, de önhibánk kivál abbamaradt aközött egyesült erővel újból megindítsuk és ne nyugodjunk addig, míg férfias erellyel az elhibézt tüzött szent célt meg nem valósítottuk. — E nemü tevékenységünknek abban a reményben kezdünk meg, hogy a muraszombati járás összes haladói akaró és a szellemi előrehaladást pártoló elemi rokonszenvben támogatásukat tőlünk meg nem vonják. — Felkérjük azért az ügy iránt érdeklődőket, hogy a f. év február hó 28-án d. e. 10 órakor Muraszombban, a Dobrai-féle vendéglőben tartandó s a polgári iskola megvalósítása végett egybehívott négytelésen minél számszerűsággal megjelenjenek. Az előkészítő-bizottság

Felülfizetések. A f. hó 14-én tartott jelméz-estélyi alkalmával felülfizettek illetve beküldtek: Uy Károly dr. Budnár (Regede), Szilárd Lipót dr., Wappenstein Henrik dr. 4—4 koronát; Arvai Bernát, Arvai Henrik, Hány Lipót, Saruga Frigyes, Zrínyi Károly, Wilfinger Károly 3—3 koronát; Siftár Károly, Keresztény Kálmán, Berke Lajos, Szerlák László, Schweitzer Károly, Böles Béla, Vratarys Iván 2—2 koronát; Sinkovich Dezsőné, Tury József, Geiger Vilmos dr. 1—1 koronát; Berke Mártha urólyt jó szalagokból bevett és átadott 13 korona 90 fillért.

— **Póttartalekosok figyelmébe** ajánljuk a magy. kir. honvédelmi miniszternek legújabb kiadott rendeletét, amely szerint póttartalekosokat a nyolc hetes katonai kiképzésre ezután nem márczius hóban, hanem október hó 6-án hívják be.

— **Az építkezési viszonyok** járásunkban a múlt évben a következőképpen alakultak. Kiadott összesen 228 építési engedély s az építkezések közül 226 befejezték a múlt évben. Az engedélyek közül 12 egy szoba, kamara, konyhával több helyi-

séggel bíró földszintes házra; 187 engedély csupán 1 szoba, 1 konyha 1 kamarával álló lakóházra és megfelelő melléképületekre; 27 engedély csupán melléképületekre és 2 engedély toldalék építkezésre adatott ki.

— **A sürgöny.** M. községben történt az eset. Csicsa bácsi leánya férjhez ment s az apa szeretete volna Sopronban szolgáló fiát is meghívni a lakodalomba. Az idő már rövid volt, úgy határozta tehát el az anyjakkal, hogy a gyereket hazatelegraferezék. Elment az öreg Csicsa a bíróhoz, hogy csinálják meg neki a derergráfát. A bíró ur meg is cselekedte a sürgönyt, az öreg pedig bedobta a postaszekrénybe s várta a fiát. A sürgöny szórólóra így hangzott. Bizonyítván! alulírott bíró ur kívánatosan bizonyítom, hogy az idősebbik Csicsa bácsinak a fíja Sopronban huszár és vasárnap nála vendéglős lesz, tehát ereszszék haza a lakodalomra. H. F. bíró

— **Selyemtenyészési figyelmébe.** Berendező Pál miniszteri biztos Szegszárdon felhívást bocsátott ki a selyemtenyészésre vállalkozóknak a folyó évre leendő összeírása tárgyában. Kik az 1901-évi selyemtenyészéssel kívánunk foglalkozni és az államtól ingyen selyempéteket óhajtának, folyó évi márczius hó végéig az előjárásoknak kell jelentkezniük, hol nevüket és az, hogy mennyi selyempéteket kívánunk, feljegyeztetik és a kívánt mennyiséget nekik megküldik. Az I osztályú gubót kilogrammonként 2 K 20., a II osztályú 1 K 60 f és a hasznavehetetlen 20 f váltják be annak idején

— **Bélyegzők a marhalevel-forgalom részére.** Sok baj volt már amiatt, hogy egymásik községben nem helyesen ita rá a német szöveget az Ausztriába irányított marhaleveleknél. Ezen segítő vármegyénk alispánja elhatározta, hogy a községek részére az előirt szöveggel rugyanta bélyegzőket rendel meg s e véghől már érintkezésbe is lépett egy fővárosi czéggel, a mely a bélyegzők darabját 2 korona 40 fillérért hajlandó szállítani.

— **Az ebtulajdonosokat** figyelmeztetjük, hogy a vármegyei szabályrendelet értelmében az elbártási díjat leg-első február végéig le kell fizetni a községbírónál. ellenkező esetben szigorú pénzbüntetéssel fenyegettetnek és ebeik elpusztíttatnak.

— **A főszorosak,** amint már említettük, Muraszombban április, hó 25—29 napján lesz megtartva. A körgyűlések az egyes napokra a következőképpen vannak csoportosítva. Április 25-én a muraszombati és vizlendvai; 26-án a battányi, felsőlakú és prosznyákai; 27-én a tótkeresztúri, csendlaci, vas-hidegkúti és bodóhegyi; és végül április 29-én a péterhegyi és mártónyhegyi körgyűlés közönségeiben illetőseggel bíró hadkötelesek lesznek behíva. A sorozásra kerülők száma összesen 1001.

— **Tüz.** Temlin Iván pálmafai lakos pájtájának a minap tűz támadt és a gazdasági épületek

ott a ravatal mellett, gyötrelmes kínok kelnek tudásra. Irtoztató volt az, amit érzett. És átkozta a férfit, aki ezt a poklot rázúdította.

Mikor Gáspár Elek először jött a szülei házába, Kunfalvy Lilla már másnak ígerte a szívét. Együtt nőtt fel a városi jegyző fiával s a gyermekkori szerelem s a szív minden érzésével fűzte össze a fiatalokat. De László szegény volt és fiatal Kunfalvy Lillában mikor látta, hogy Gáspár a férfi érett és imponáló szerelmével közeledik hozzá, felébredt a férjhez menendő lányok praktikus világnézete. László nap-nap után keserű szemrehányásokkal illette, amiért foganja Gáspár udvarlását, amit nagyon rossz névetett tőle.

Szülei, rokonsága ostromolta: monddon igent, mert soha ennél különb férjet nem kap. Azonfelül az új udvarló szép és szellemes ember volt, Lillát, végtelen örömeiről irigyelték érte a leányok. Néhány heti töprengés után sikerült magát meggyőznie arról is, hogy ő tulajdonképpen elfeledte már Lászlót és gyűrűt váltott Gáspárral. László irt ugyan neki néhány levelet, melyekben öngyilkossággal fenyegette, holt mindössze csak kétszer mentették ki a Szamosból. Lilla férjhez ment, boldog volt és amikor gyermekük megszületett, azt hitte, hogy már szerelmes az urába.

Jött egy nap és viszont látta Lászlót. Az el-

hagyott ifjúkori ideál még most is betege volt annak a gyermekkori ostobaságnak. László nem tett neki szemrehányást. Halavány, melankolikus férfi lett, olyan, akit a nők érdekesnek tartanak. A seb, melyet Lilla hűtlensége ütött a szívére, még mindig sajgott. Nem ő csábította el az asszonyt, hanem ez őt. Lillát végtelenül meghatotta a szomorú ember látása. Viharos élénkséggel merült fel lelkében a múlt, a séták a kisvárosi parkban, hoidas estén, borongós reggeleken, a könnyek között váltott lüszk eskü, a lopott forró esőkök. Végtelenül meghatotta, hogy László nem felejtett és hogy ismerősei szomorú embernek nevezték el.

László eljárt a házhoz, Gáspár gyauatlan szíveséggel fogadta feleségének távoli rokonát. Gyakran voltak egyedül s az asszony úgy érezte, hogy végtelenül boldogtalan, hogy nem tudott feledni. Hívta a férfit. László sokszor feltette magában, hogy nem megy többé oda, mikor eljött az óra, amelyben várták, ott volt és resposó szívvel, fénylő szemekkel leste a szép asszony minden szavát s megbódult az illatfő, mely a barátságos kis asszony szobát betöltötte.

S eljött, amiért jönnie kellett. A szerelmesek fölött összecsapott az örvény. . .

Az asszony ott a ravatal mellett átkozta a férfit.

Kinyílt az ajtó, ő jött, a szomorú ember.

Lilla, tört ki a lelkéből, Lilla, eljöttem!

Az asszony zokogva roskadt a székre.

A férfi nem hőkölte meg a ravatal láttára.

Odaállt a halott mellé s hosszan nézte. Aztán odaszólt az asszonynak:

Lásd, de sokszor szerettem volna én is így feküdni. S most ő fekszik itt és te az enyém vagy.

Hallgasson! riadt fel az asszony.

Az pedig folytatta:

Igen te az enyém vagy. Senki el nem vehet tőlem Jógom van hozzád. Ő meghalt, hogy mi egymásé lehessünk. . . Megörültél?

Soha sem voltam oly józan, mint most. Ő ahelety, hogy engem lőtt volna le, mint a veszett kuttyát, önmagát lölte agyon. Ahelety, hogy te haltál volna meg, ő halt meg. Most itt fekszik. Nem látja hogy együtt vagyunk. De én nem látom őt itt a ravatalon. Ott áll, elevenen és erősen az ajtóban. A kezében utatózátka, szivar a szájában. A kalap félre van csapva a fejen. Persze, jó kedvűen jött haza, arra gondolt, hogy fog örülni a felesége a nem remélt korai viszontlátásnak. . .

László, meghalok! nyögte az özeget.

Nem Halsz meg. Éu sem. Csak ő halt meg. De azért én látom őt, ott áll, mindig ott áll, ahogy

takarmánnyal, gazdasági épületekkel légték. Elpusztult egy sertés is. A kár 1600 korona, biztosítva volt 600 korona erejéig. A tűzet valószínűleg Temlin 4 éves fia okozta, aki a pajtában állítólag gyufával játszott. Az eset fel van jelentve a kir. járásbírósnál.

Tenyész-apaállatok vizsgálata a f. évben a következő sorrendben fog megtartatni, Márczius hó 2-án Péterhegy, 4-én Felső-Lendva, 6-án Vízlendva, 8-án Tökérszturn, 9-én Prosznyákfa, 11-én Bodohegy, 14-én Csendlak, 15-én Vas-Hidegkut, 16-án Mártonhely, 18-án Battyánd, 22-én Muraszombat, 29-én utóvizsgálat Muraszombatban. A vizsgálatokat a hatóság kiküldöttjének közbenjötté mellett a mezőgazdasági bizottság tagjai és a két kir. állatorvos felváltva teljesítik.

Tolvajsuszerinas. A múlt hetekben az a vas-hidegkúti róm. kath. templom fölöttárolt el tűnt két persely, melyekbe a hívek jótékony cselára szánt adományokat rakták. Borovay József, eszperálbónos az esetet bejelentvén budohegyi csendőrőrsön, a derék csendőrök erélyen nyomozásának azután sikerült is a tettes Vrecsis Ferenc vas-hidegkúti lakos suszerinas személyében kikapcsolni. Ez a jó madár természetesen beavallotta, hogy a perselyeket ő tolvajolta el, melyeket felvive a templom tornyába, ott azokat feltörte s beemelt vallott tartalmukat elköltötte. Beavallotta továbbá azt is, hogy volt gazdája, Lovenyák Ferenc, cipészmeisteről börtök, Kranyecz Antalól pedig 2 korona készpénzt lopott. Ezen vallomása alapján a csendőrök megtette elene a büntető feleletést a muraszombati kir. járásbírósnál.

Köhögés gyakran előhírnöke a tüdőbajnak, miért is nem ajánlható eléggé ilyen köhögés gyors megszüntetése. E czéla legmivellegben ajánlhatjuk a kítőnő izü és pártán hatású Réthy Béla b. esabai gyógyszerész által készített pemetefü-czukorkát, mely mindennemű hurotot, rekedtséget néhány nap alatt biztosan megszüntet. E közkedvel cukorkák minöenát kaphatók dobozunkint 60 fillérért.

A mérgezéseknek házisszerrel való kezelése. Dr. Azeél Károly, a budapesti metőegyesület parancsnoka, a leggyakrabban előforduló mérgezések első elszelöléséről a következőket írja: A lugók (maróüg, lugeszucziua), mérgezés ellen, az orvos megérkezése, ezetes citromos víz, és pedig hig oldat, adagolandó kanalakint tejjel: zsirok és olajok, mint a megmárt részeket bevonó, fájdalom-csillapító szerek szintén nagyon ajánlhatók; adagoljuk lassankint történjék; jéglabdacsook, hideg borítások a nyak körül szintén jót tesznek. A maró (savány-sav vitriol olaj, választóvíz, „Salzgeist“) ellen szöda bicarbonica, kretapor, falkarék, apróra tört tojás héja, mindez vízben felkavarva, továbbá szappanos víz adagolható; zsirok, olajok és tej mint bevonó szerek itt is célszeretek, éppen ugy azután a jéglabdacsook és hideg borogatások A gyufamérgezés ellen sok meleg vizet kell itatni, a melybe szappanhobot vagy mustárlisztet is keverhetünk, hogy a hányás annál bizonyosabban bekeverkezék. Tej, zsirok és olajok feltétlenül ke-

bejön az ajtón. Te eskölsz, te öledsz. És ő rád néz, Aztán rám. Aztán megint rám Nem mozdul. Csak néz, egyre néz. A szemében nincs örölet, se gyűlölet, csak nagy nagy véghetetlen csodálkozás. Bámul, de nem mozdul. Ott áll én látom őt. Azóta mindig látom. Két nap óta mindig velem van. Az utcán a szobában, nappal és éjjel. Velem van, mindig velem. És én tudom, hogy most már ugy lesz örökké. Mindig látni fogom őt, mindig.

Az özevgy szivében meghült a vér. A férfi kitalálta, mit gondol.

Nem örültem meg Lilla. Borzasztó józan vagyok. Azért jöttem ide a ravatalhoz, mert azt hittem, hogy a halott látása után elriasztja az élot. De nem igaz. Ez a halott nekem közönyös, én az élot látom. Utazó ruhában, szivarral. . . Bucsuuzni jöttem töled, Lilla.

A szomorú ember odament az asszonyhoz, megcsókolta a kezét és csendesen kiment a szobából. Vissza sem nézett.

Erdösi Dező.

rüledök. Végül tudni kell, hogy ha a mérgezetta eszméletlen, annak szájába semmit sem szabad öltetni, hanem az orvos megérkezése okvetlen beavandó.

A vízlendvai róm. kath. iskolaszék a régi iskolaházat f. évi márczius hó 17-én délután 200 koronával kezdve az árverést bérbé adja.

Az új óvoda építését Muraszombatban, amit az idő engedti, azonnal megkezdik. A mostani óvodaházat összes tartozékaival együtt, árverésen eladják az árverés f. évi márczius hó 3-án délután 2 órakor lesz megtartva a városban.

A vetés idejének közeledtével emlités nélkül nem hagyhatjuk, — amit különben tud mindenki, — hogy nincsen hazánkban czég, mely nagyobb bizalomnak örvend, mint Mauthner Ödön világhírű budapesti magkereskedés. Különösen megbízhatók gazdasági magvai, melyek közöl impregnált takarmány répmagjai párjukat ritkítják, de kertti magvai is minden versenyen felül állanak. Nagyon csodálkozónak ha akadnak csak egyetlen hazai magzó, vagy kertész, aki külföldről hozatna magot, mikor — mint általában ismeretes, a Mauthner-féle magvak egy előterjedtek és közkedveltek külföldön, mint itéldezza Magyarországon.

Bocskorúcz Ádám aadorházi lakos háza 1. hó 18-án kigyuludt és az összes gazdasági épületekkel, takarmánnyal és gazdasági felszereléssel leégett. A tűz valószínűleg a rozoga és tisztítatlan kéményből keletkezett. A kár mintegy 1500 korona, biztosítva volt 1000 koronásig.

Javithatlan orvadás. Tagadhatalan, hgy vidékünkön a folytonos üldözés dacára sok az orvadás s vannak közöttük sokat próbált firmák, de talán egy szines, aki mottolyádi Fliszár Jánossal vetekedhetők hírnév dolgában. Ezt az embert a vadászenvedéle egy szölván kollussá tette, pedig szép vagyona volt. Most már öregszik s egy látszott, hogy felhagy végre az orvadászattal, mert a hatóságának már jó ideje nem volt vele dolga. De Fliszár ráczafölt minudazokra, akik őt járta tért embernek hitték. A minap ugyanis beállított Regedébe 1 nyulalt és 2 fázcánna, hogy majd egy kis puskaporra valót szerez. Az ottani csendőrök azonban elcsipte az atyafit, mivel a vadak holszerzését nem tudta igazolni s most ismét a hatóság elé kerül, tudja Isten hányadszor, a javithatlan orvadász.

Közgazdaság.

Van-e hatása a műtrágyának a gyümölcsösben?

Egy érdekes s a gyakorlatban még nem eléggé megvilágított kísérlet eredményéről számolunk be alábbi sorainkban, melyeket egy gyümöckübeli pomológus becsajított rendelkezésünkreoly kérelemmel, hogy azoknak lapunkban helyet adjunk. — Készséggeg teszünk a kérelemmel eleget, mert tudjuk azt, hogy az olvasó közönség szivesen veszi a gyakorlat mezejéről érkezett közleményeket.

A pomológus, ki inkognitóját szigorúan megőrizi óhajtja, három év óta tanulmányozza a legnagyobb sz. készűrséggel ama kérdést, hogy érdekes-e gyümölcsfák alá műtrágyát alkalmazni, s ha igen, — a trágyakereskedők árjegyzékeiben egyaránt fennem dicserít műtrágyák közül melyik az, a mely tényleg hasznosítható?

A kérdés nem oly egyszerű, mint a minőnek az első pillanatra látszik, mert hiszen tudvalevő, hogy egy gyümölcsösben sokkal, de sokkal nehezebb mindazon tényezők befolyását kellően mérlegelni, mint a melyekre az adandó tápanyagok megválasztásánál figyelemmel kell lennünk. — Tudjuk például azt, hogy meanyi tápanyagot igényel s tényleg mennyi tápanyagot vesz fel egy kórtefa, egy almafa vagy egy szilvafa, azóval bármínő gyümölcsfa — de nem tudjuk hogy e fák közöl melyik minő tápanyagot tud legnehezebben áthasonítani, s melyik minő könnyűséggel képes a különböző tápanyagokat felvonnai; vagyis nem tudjuk azt, hogy minő tápanyagok pótolhatók és pótolandók nevesítéses trágya alakjában s minő mértékben? Már pedig látunk, a hol a gyümölcstermelésre kedvező talaj és klimatikus viszonyokkal bírnak, nem egészen utolsó dolog ezen ismeretek bírása is, mert hiszen

gyümölcsben egy jelentékeny exportcikket bírnak s a mellyel nagy mértékben képesek vagyunk gazdálkodni. A kérdés tehát, ha a gyümölcstermesztő közönsége irányuló törekvés mindinkább fokozódik, s ha mind számosabban akadnak oly termelők, kik időt fáradságot s kötséget nem kimélve, a legbetebb tanulmányozás tárgyává teszik az e tekintetben teendő intézkedések sorozatát.

Jelen esetben — miként a beakadott adatok mutatják — egy síkfőkveői gazdaságól van szó, melynek között minőségű szentőföldjei körte, alma és szilvafák vannak számtalra, s a melyek részint félmagasok, részint magas törzsek s egymástól 12 méter távolságra vannak ültetve. — A fák kora a gazdaság egyes dűlőiben eltérő; részben 6, részben 8, részben 10 évesek.

Trágyázó szuperfoszfát, chiliszetrom és kén-savas kálii használtatt fel oly módon, hogy a szuperfoszfát és kén-savas kálióból minden fára egykilogrammet vétetvén, az jól összekevertetett s három évvel ezeőtől angustásban elszorítván, a fa koronája alatt elterülő földrészeletlen jól bekapáltattott illetve aja felásatott, a chiliszetromból pedig a következő tavasszal fél kg hirtetett el, de csak mint fejtrágya. Minden második fa trágyázatlan maradt.

A trágyázás évében a fák gyömrőre hajtottak, bőven virágoztak, a termőrétegek erőteljesebben fejlődtek s a trágyázatlan fakkal szemben

a szilvafa átlag darabonként 48 kilogrammal,	
a almafa	37
a kórtefa	34

adott töböt. —

Második esztendőben a műtrágyázás hatása még mindig jelentékenyen konstatalható volt, a mennyiben a szilvafa átlag darabonként 24 kilogrammal, az almafa

18
17

s a kórtefa

A most lefolyt esztendőben szintén dusabban virágoztak a műtrágyázottak, de már nem volt oly feltűnő az eltérés, a végeredményt pedig sajnos nem lehetett észlelni a bekövetkezett fagy miatt, mely az összes fák termését tönkretette.

Mivel mozdihatjuk elő a növények gyorsabb fejlődését. Tudva levő dolog, ha valamilyen zölöség korán kerül a piacra akkor magasabb árát érhet el vele a gazda, tehát a zölöség annál értékesebb, minél gyorsabb a fejlődése, hamarabb lesz piacra készen és e mellett még a gyors fejlődés folytán a sejtfaalak is vékonyabbak lesznek, nem fásodnak el, szóval a zölöség izleteles marad. Mivel mozdihatjuk elő a növények gyors fejlődését? Ez erős trágyázással.

Konyhakerti növényeink kivétel nélkül igen jól türik az istállótrágyát és akármennyit is adunk belőle káros következmény sohasem fog ezért beállni.

A konyhakert rendez trágyája a tulértelt szarvasmarha-ganaj; ez nem csak tápanyagot hoz a talajba, hanem annak hasznemezését is gyarapítja és porhanyóvá teszi a földet. Nagyon jó az istállótrágyán kívül a szuperfoszfátok alkalmazása. Zeller és hagymafélék különösen meghálálják a foszfort. Híg trágyát célszerűen alkalmazhatunk pl. saláta, kalarabé alá.

Ha kálitrágyában van szegénység, például homokos kertekben, ugy 40%, kálitrágya kiváonban be fog válni, e mellett hasznáhatunk emberi ürteket keveréket tözegegel a minden megint sok a nitrogén.

Nagyon dicsérik a fahamut mint kiváló jó kerti kálitrágyát úgyisnt a korom is jó trágya mely egymagában alkalmazva legjobban hat kavicsos vagy meszes talajon. Ha sok korom áll rendelkezésre leghegyesebb, ha azt földdel vagy mészzel keverjük is ugy alkalmazzuk.

Minden trágyaféléket azonban felülmúlnia a komposzt a mely trágya feleséget kiváló jó kerti trágyának kell elismernünk. De vajon azért hány kertnek van komposzt telepe? Pedig nincs kert a hol a komposzt készítése alkalmas anyagok ne fordulnának elő. Komposzt trágya készítésére alkalmas minden, a majorságban előforduló hulladékok, amelynek trágyaértke van, de egy nagában nem alkalmas a trágyázásra. Ezen különböző anyagok összekeverésénél és megfelelő kezelésével igen értékes trágya állítható elő, ugyanígy, hogy ilyenek birtokában az istállótrágya teljesen mellőzhető kiváló a komposzt műtrágyákkal együttesen alkalmazzuk.

4014/1900.

Árverési hirdetményi kivonat.

A muraszombati kir. járásbírószék mint tkkvi hatóság közhírré teszi, hogy Mayer János nagyfalvai lakos végrehajtónak Plachterics Ifjósóné szül. Bezsán Éva vízlendvai lakos végrehajtást szenedő elleni 33 K 40 f tőkeörvételés és jár. iránti végrehajtási ügyében a muraszombati kir. járásbírószék területén levő, Vízlendva községi határában fekvő, a vízlendvai 254. sz. teleklönyvben A. I. 1. sorsz., 420/b. hrsz. 75. házzal birtokra 559 koronával, a

323. sz. tdkben A. I. 1. sorsz., 422. hrsz. ingatlanból Plachterics Rezsóné szül. Bezsán Évát illető fele részre 132 K 50 f-ben és a 336. sz. tdkben A. I. 1. sorsz.-7 hrsz. ingatlanra az árverést 60 K-ban ezennel megállapított kikiáltási árrban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az

az 1901. március hó 4-ik napján

délélt 10 órakor Vízivendva községben a bíróságán megtartandó nyilvános árverésen, a megállapított kikiáltási áron alól is eladatul fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becslésárának 10%-át, vagyis 55 K 90 f, 13 K 25 f és 6 K-t készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42 §-ában jelzett árfojlyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírral a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltattni.

Kelt Muraszombaton, a kir. bíróság mint tekkönyvi hatóságánál, 1900. évi november hó 7-én.

MATAUSCHEK kir. albiró.

Gözcseplőgép-eladás.

Alulírott egy egész uj

5 lóerejű gözcseplőgépet,

mely 1900. évben csak egy hónapig kipróbálásnak dolgozott s a legkitűnőbb szerkezettel bíró, részletfizetés mellett azonnal eladom.

A gépet betegségem miatt adom el.

Kakas Dániel

földbírók.

Csekefa.

Egy jó házból való fiu

tanoncznak

azonnal felvétetik

Meixner Mátyás

vas- és fűszerkereskedésében.
Muraszombat.

Figyelmeltetés! A híres **MAUTHNER FÉLE MAGVAK** zacskóin rajt áll a MAUTHNER-NÉV. A melyen nincs rajt, az

nem MAUTHNERTŐL való és ha mintolyant ajánlják, tessék visszautasítani.

Jobb és megbízhatóbb gazdasági és kerti magvak

nem léteznek, mint a minőkét 27 év óta szállít

Mauthner Ödön

cs. és királyi udvari szállító magkereskedése, **BUDAPESTEN**

Iródk és (**VII., Rottenbiller-utca 33.** (Közúti Vilamos megállóhelye.) raktárak

Elárulást (A m. kir. operával szemben) helyek: **VI., Andrássy-ut 23.**

226 oldalra terjedő képes arjegyzékét kivanatira ingyen és bérmentve küldi.

BOR. 1—2 éves homoki 6-bor. 22 krtól 34 krig. Ujbor 22 krtól 50 krig.

Szőlőcressző. Fajtiszta, kitünően hőcrott 11 jeles esemező- és 11 borfajból. Sima vessző 2 és fél ftrtól felfele. 2 éves gyökéres 12 ftrtól felfele.

Nemes eperfa. 2—3—4—5 éves igen erős esemete 6 láb magasan útva 30 krtól 60 krig. Nagyban vételnél 10—50 százelek engedmény.

Birs és Lásponya. Rendkívül nagy, világos és 7 fojtán Van annak fondolóm, kik ezer szaura állék, mert rendkívül hamar és bármilyen talajban bőven terem. A szép növesü 2—3—4—5 éves fak drbja 15 krtól 50 krig. Nagy vételnél olyan engedmény, mint az epernél.

Spanyol meggy. Pandi vagy Kőrösi meggy. Gyümölesere rendkívül keresett, mert befőzése legalkalmasabb. 2—3—4—5 éves fak drbja 15 krtól 50 krig. Nagy vételnél oly engedmény, mint az epernél.

Diófa. Könyűfű töreli, 2—3—4—5 éves fak ára 15 krtól 50 krig. Nagyobb vételnél 10—50% engedmény.

Mindenféle nemes gyümölcsfa. Körte, kajszinbarack, cseresznye, meggy, szőlő, gesztenye, lősonya, **szomorú alma**, **szomorú eper** magas és törpe alakban. Ár 15 krtól 50 krig. Nagyban vételnél tetemes engedmény.

Kiszélejtévi nyírny. 2—3—4—5 éves példányok ára 2, 3, 7, 10, 15 krtól 100-le 5-85 ftrtól 19 ftrig.

Mindenféle radonc. 19 ftrig.

Akác 1—2 éves. 1000-0 350 ftrtól 12 ftrig. Végtelen nagy készlet.

Sörénykészítésre gleditsea (lepenyfa, Krisztus koronája), 1—2 éves, 1000-0 4 ftrtól 14 ftrig.

Sörénykészítésre maclura aurantia 1000-0 585 forinttól 20 forintig.

Kerti eszköz. Heróli szőlőültető vas, kerti fűrészes, olló, görbe szemező, valamint ojtókés, jelfa, ojtókeszes igen olcsó aron és kitűnő anyagból.

Viszonteladók. keresettek s ezek 5—10—20—30 százelek engedményben tul 6 heti, esetleg 4—6 havi hitelt is kapnak.

Ar- és névjegyeket küld.

UNGHVÁRY LÁSZLÓ Czeglédról.

Butor

nagy választékban, ó-német, — fényezett ebédlő- és hálószoba garnitúrák, a legszebb kivitelben, jutányos árak mellett

Kép- és butor raktár.

Kugler Antal, Graz, Annensrasse Nr. 20.

PSERHOFER J. vértisztító labdaccai

évtizedek óta el vannak terjedve az egész világon s kevés azon család, a hol ez a páratlan házigyógyszer hiányzik.

E labdacsokat az orvosok különösen az oly bajoknak ajánlják, amelyek nehéz emésztésnek s dugulásnak következményei, mint pld. **zavar az epetöréskben, májfájalmak, szélbántalmak, kolika, aranyér** stb. stb. Vértisztító hatásuknál fogva kiválóan jó hatást gyakorolnak **vérzegység** esetiben s az eből származó bajoknak, mint **ideges fejfájás, sápkór** stb. E vértisztító labdacsook nagy előnye, hogy szelíden hatnak, fájdalomt nem okoznak s így a leggyöngébb szervezettel bíró egyének, sőt gyermekek is bátran használhatják.

1 doboz, mely 15 labdacsoból áll 21 kr. — 1 takeres, mely 6 doboz 1 fr 05 kr. A pénz előzetes beküldése után bérmentve: 1 takeres 1 frt 25 kr. — 2 takeres 2 frt 30 kr. — 3 takeres 3 frt 35 kr. 10 takeres 9 frt 20 kr.

Használati utasítás mellékelve
Egyedül készítő és stétküldési főraktár:
PSERHOFER J. gyógyszerháza
Bécs, I. Singerstrasse 15.

Elterjedtségüknél fogva a labdacsook a legkülönbözőbb alkokban és nevek alatt utánoztatnak, tehát mindenki csak PSERHOFER-féle vértisztító labdacsokat kérjen, s csak azok valódiak, a melyek dobozaiknak fedelén piros színben „PSERHOFER” kézírás látható.

Máriaczeili gyomorceseppek

a gyomorhajokban kitünően ható, azért mi nélkülözhetetlen és regimert házi szer.

Étvágytalanság, a gyomor gyengesége, kollemtelen szagú lélegzet, fejfűvadás, savanyú fejfűfűgés, kolika, gyomorégés, feles nyálkepződés, sárgászöld és csúszor hányas, gyomor sere és szorulás hathatós ellenszere.

Fejfűfűás, a gyomor túlterhelése, etel- és itallal, májgűliszta- és haemorrhoida-bántalmak ellen is mint hatható gyógyító szer kipróbálva.

A fentemlített betegségeknek a **Máriaczeili gyomorceseppek** évek hosszú során át tett tapasztalatok után mint a legjobb szer lett kipróbálva, miről a bizonyítványok egész serege tanúsodik. Egy üveg használati utasításal ára 40 kr. kettőszűveg 70 kr. Fűelírású:

Brady Károly, gyógyszerész „König von Ungarn” gyógyszerháza Bécs I. Plieschmarkt 1 Minden gyógyszerháza kapható

Fűraktár: **Tűrök Jűzsef,** Budapest, VI. Király utca 12. 22—24.

Máriaczeili gyomor cseppek kapthatók:
BŐLCS BÉLA gyógyszerháza, Muraszombat.